

ШўМ-ЧОН ЦЗОЛЫК

МАРИЙ ПРАВОСЛАВНЫЙ ЖУРНАЛ 5-ше (121) №, 2023 ий май

Йошкар-Оласе да Марий Элысе Высокопреосвященнейший митрополит Иоаннын благословитлымыже почеш

ХРИСТОС ЫЛЫЖ КЫНЕЛЫН!

Волгыдо Кугече пайрем дене Москон да уло Русьын Святейший Патриархше Кирилл чыла архипастырь, пастырь, диакон, монах ден Руш Православный Черкын ўшанле шочшыж-влакым саламла.

Господь дене ушнымаште йоратыме преосвященный архипастырь, чот пагалыме пресвитер ден диакон, Юмым йоратыше инок ден инокиня-влак, шерге иза-шольо ден акашўжар-шамыч!

Тўнясе шуко эллаште илыше, храмыште але шке суртышто кумалше православный христиан-влак, шке мутем кызыт тендан деке виктарем. Духовный куаным шўм гыч шўмыш шуктен, тендам Кугече пайрем дене саламлем. Сенгымашым палдарен, пырля йвыртен кычкыралаш лийже:

«ХРИСТОС ЫЛЫЖ КЫНЕЛЫН!»

Юмын утарымаш толмо нерген Святой Черке кок тўжем ий тыге увертара. Нине мутышто – ўшанымашын тулжо, йоратымашын куатше, ўшанын негызше, Черкын пусак кўжў, У Сугыньын уло тўнялан шарыме поро уверже, калыкым сотемдарен йўлышў тул, кумылнам нўлтышў памаш, христиан илышын рўдыжў, чыла егын ончыкылыкшо.

Кызыт илыш писын вашталтеш, тўняште икте-весым умылыдымаш, пудыранымаш озалана, кажне еглан тўрлў ойго да неле тергымаш гоч эрташ логалеш. Туге гынат ме палена, ўшанена да чылаштлан умылтарен кертына: Утарыше Христос Ылыж кыnelын, сандене Кугече куанна чыла сенгыше да ок вашталт.

Христиан-влакын ты кугу пайремышт мом ончыкта? Молан Юмын Эрге мландымбак волен да «тарзын тўсшым налын» (Флп. 2:7), орландарымым чытен, ыресеш пудалыме лийын да Ылыж кыnelын? Христосын колымашым сенгымыжын чын наследникше лияш мыланна, XXI курымышто илыше-влаклан, кузе илыман, мом ыштыман?

Святой Черке чыла нине йодышлан раш вашмутым пуа: Эн чот суапландарыме Ёдыр Мария деч Капым налше Юмын Эрге «тамыкым пленыш налын, Адамым помыжалтен кыnelтен, акрет годсо каргымашым пытарен, Ева эрыкыш лектын, колымаш шкежак колен, а ме илышлан ылыжынна».

Умбакеже - 2-шо лаштыкыште

Шке йоратымашыж дене Господь мемнам чынжымак иландарен, колымаш да шўын пытымаш деч лўдмынам пытарен, шўм-чон ден кап лушкыдылыкнам эмлен. Орлыкыш да неле тергымашке логалына гын, Тудо Шкеак полша, ойган да шўлыкан улмына годым лыпландара, курымаш илышыш нангайыше корныш йолнам виктара. Святой Иоанн Богословын «Почмаш» книгаштыже каласыме: *«Юмо нунын чыла шинчавўдыштым ўитылеш. Ынде колымаш ок лий, ойгат, мўгырен шортмашат, черат ок лий, вет ончычсо эртен»* (Откр. 21:4).

Господь Шке подвигше дене айдеме тукумым сулен налын, Ыресеш пудалалтме жертвыже да чаплын Ылыж кынелмыж дене мыланна райын капкажым почын. Кажне айдеме Христосын чын Юмо да Утарыше улмыжлан уло чон дене ўшанен кертеш, тиде пиал чылаштлан пуалтын. Шот дене илаш шонет да тўням сай велыш вашталташ полшынет гын, поро куатым Тудо Шкеак пуа.

Кодшо курымысо чапле богослов, святой Николай Сербский, Кугече нерген тыге возен: *«Христос Ылыж кынелын – тугеже илыш колымаш деч виян. Христос Ылыж кынелын – тугеже порылык осалым сенга. Христос Ылыж кынелын – тугеже христиан ўшанымашын негызше чын. Христос Ылыж кынелын – тугеже илышысе чыла нелылыкым сенгаш лиеш»*. Кугече куан – Юмо дене ушнымо куан – да *«уэмдыме илыш дене илыме ўшанын пенгыдеммыже»* (Рим. 6:4). Христианин шке шўмышкыжў порылык да чын дене темше илышлан ўшаным пуртен, ег-влаккан йоратен да чаманен полшаш кумылангын. Тиде ўшан тудлан ятыр орлыкым сенгаш полша, неле тергымаш годым лыпландара, ўшан йоммо годым ўшаным пуа, лушкыдо койыш-шоктышым пенгыдемда.

Волгыдо Кугече кечылаште ме, христиан-шамыч, сар каен шогымо верлаште улшо иза-шольо ден ака-шўжар-шамычын ойгыштым чон корштен шарнена, нунын верч Юмым сўрвалена. Сар тулеш когаргыше шўмыштым эмлаш Господьым йодына. Шке чаманымашыже да порылыкшо дене Тудо нунын кап сусырыштым, эн чотшо – чон сусырыштым паремдыже, чыла ойгышт деч лыпландарыже, Днепр вўдеш

пырля тынеш пурышо иза-шольо калык-влаккан пенгыде тынысым колтыжо.

Утарыше Христосын мландымбалысе илышыже нелылык да жертвенный йоратымаш дене темше лийын. Тудын семын меат шке лишылна-влаккан служитлышаш улына. Кеч изи порылыкым ыштена але, вес еглан полшаш шонен, шкенам гына йоратымынам сенена гын, меат Юмо деке – илышын да колыдымашын Памашыж дек – лишемына, тидыже мемнам пиаланым ышта.

Ылыж кынелше Господь Шке тунемшыж-шамычлан каласен: *«Тўня пытымешке, Мый кече еда тендан дене пырля лиям»* (Мф. 28:20). Сўрымыж семынак Тудо кызытат чыла христиан дене пырля. Ме, вийдыме да сулыкан-влак, илышыште чыным да утарымашым кычалына гын, мландымбалысе корнына мучашыш шумек, Господь мемнам поро пиалан илышыш пураш йўрышым ыштыже. Тудо ўжын: Пылпомышысо илыме верыште *«Тўням ыштыме годымак тыланда ямдылыме Кугыжанышым те кызыт наследник семын налза»* (Мф. 25:34). Сандене мыланнат *«святой-шамыч дене пырля Тудын курымаш чапыштыже кугыжалана ш лийже»* (свт. Амвросий Медиоланскийын «Юмо, Тыйым моктена» гимнже гыч). Саде йоратымаш Кугыжанышыште *«Юмо чылаштлан чыла лиеш»* (1 Кор. 15:28). Тиде куаным йывыртен вучаш кўлмў нерген Черке эре умылтарен туныкта, эн чотшо – кызытсе волгыдо Кугече кечылаште.

Кугечым кузе пайремлыме шотышто апостол Павел тыге каласен: *«Тугеже тошто ру дене огыл, пужлымашын да осаллыкын тошто руышт дене огыл, а арулыкын да чынын шергиндыж дене пайремлышаш улына»* (1 Кор. 5:8). Тудын утарыше шомакшым колыштына да Юмын шўдымашыж-влакым шуктен илаш тыршена. Христос чынак Ылыж кынелын манын, ме Евангелийын шомакше дене, поро пашана да уло илышна дене таныклышаш улына. Христослан чап, моктымаш да сукен кумалмаш курым-курымеш лийже. Аминь.

+ Москон да уло Русьын
Святейший Патриархше Кирилл
2023 ий, Христосын Кугечыже

КУГЕЧЕ ЧАН-ВЛАК ЧАРНЫДЕ ГОСПОДЬЫМ ЧАПЛАНДАРЫШТ

Йошкар-Олан да Марий Элын митрополитше Иоанн 27 апрельште ийготыш шудымо-влакын «Журавушка» реабилитационный рӯдерыштышт лийын. Пеленже ты йоча рӯдерым окормлятыше, Йошкар-Оласе Христос Шочмо лүмеш черкын настоятельже иерей Александр Лоскутов миен.

Шерге уна-влакым йоча-шамыч пеш вученыт. Нунылан Кугечылан пөлеклалтше концертм ончыктеныт, а эше Сенгымаш пайрем вашеш изирак спектакльым ямдыленыт. Тушто Кугу Отечественный сар жапыште ик рвезылан фашист-влак деч утлашыже чудым ыштыше святитель Николайын кузе полшымыж нерген ойлалтын. Йоча-влак дене пырля роль-влакым воспитатель ден профессионал артист-шамычат модыныт.

Концерт деч вара митрополит Иоанн тыге ойлен:

– Христос чынак Ылыж кынелын! Нине святой пайрем кечылаште мемнан чонна Ылыж кынелше Христос деке ике молитважым угыч да угыч виктара. Молан нине «Христос Ылыж кынелын!» мут-влак мемнам юрлаш да куанаш таратат? Молан ме тыге кугу йўкын вашештена: «Чынак Ылыж кынелын!» Молан манаш гын тынеш пурымына годым мемнам купельыш пуртымекышт ме сулыклан коленна, а кунам тушеч луктыныт – ме у курымашлык илышлан ылыжынна. Ынде Юмын шочшыжо улына, сандене кунам чонна «Христос Ылыж кынелын!» манмым колеш, тунам вигак вашешта: «Чынак Ылыж кынелын! Мый тидым ижежат шижынам, палем, мо тиде тыгай: Юмо дене пырля лияш, да шўмем куан шўлыш дене темеш».

Теве тиде спектаклыште ме Кугу Отечественный сар жапыште лийше ик чудо дене палыме лийна. А вет порылыкым шарыше да чот йоратыше Господьна пеш кугу тергымашым эртыме ийлаште калыкланна тыгай чудым ятыр ончыктен. Пеш шуко чытен лекме, но святитель Николайын тиде изи рвезылан полшымыжо тудын мемнан пелен эре улмыжым эше ик гана пенгыдемда. Святитель Николай эн чот йоча-

влакым йората. Арам огыл Рошто пайремлан нужна-влаклан пөлекым эн ончыч тудо пуэден, да тиде йўлам кызытат шуена.

Кугече пайрем годымат чонна чот юарла. Тунам, 1945 ийыште, Сенгымаш кече Кугечын волгыдыж дене волгалтын. 1945 ийыште Кугече 6 майлан, Георгий Победоносцын, Россий воин-влакым аралышын, кечыжлан логалын. Лач тиде кечын иканаште чыла оружый шыпланен, а 9 майыште, волгыдо Кугече пайрем кечылаште, уло тўня Кугу Сенгымашым пайремлен. Ен-влак ик шўм гыч весыш кугу куаным пуэденыт, икте-весышт дене Христос Ылыж кынелме кугу куан дене саламлалтыныт. Вашла Сенгымаш – сулыкым духовно сенгымаш да Святой Русьым пытараш да кулыш савыраш шонышо тушманым сенгымаш – кече дене саламленыт. Юмына пеш поро, ме ўшанена: кызытсе неле пагытыштат Тудо мемнам ок кодо, салтакна-влаклан сенгымашым пуа.

Юмына пеш поро, садланак мый, шергакан йоча-влак, теат палыза манын шонем, могай мутым Ылыж кынелше Христос ойлен. «Куаныза!» – манын Тудо, а вара пелештен: «Чылалан тыныс лийже!» Меат куанен да тынысын илышаш улына. Шўмна ласкалык дене темже. Ылыж кынелше Христос эре коклаштына лийже. Кугече пайрем, шўмыштына йонгышо кугече чан-влак ынышт шыплане да чарныде Господьым чапландарышт.

Мучашлан митрополит кажне йочалан да рӯдерын пашаенже-влаклан шере пөлекым ыштен. Йошкар-Ола епархийын пресс-службыжо

ЭМЕКОВО СЕЛАН ШҰЛЫШЫЖӨ

26 апрельште Юлсер кундем Эмеково селасе Юмым Шочыктышо Пеш Святой Аван Леведмыже лүмеш черке пеленысе Рушарня школышто «Йочам да самырык тукымым духовно-нравственный да патриотизм шұлышеш куштымаш: приход ден казак-влакын «Покровский хутор» ушемышт коклаште кыл» темылан семинар эртен.

Тушко Волжск район администрацийын тунемме пөлкажын пашаенже Н.Г. Никифорова, районысо школ директор-влакын алмаштышышт ден ОПК предметым туныктышо-влак, Морко ден Арын черкыла пелен пашам ыштыше Рушарня школ-шамычын педагогышт Л.И. Ксенофонтова ден Н.В. Стрелкова, Эмеково селасе Рушарня школын туныктышыжо ден Покровский хуторын казакше-влак, книгагудым вуйлатыше Н.С. Иванова, тунемше да кадет-влакын ача-авашт погыненыт.

Молебен деч вара Юмым Шочыктышо Пеш Святой Аван Леведмыже лүмеш черкын настоятельже, Рушарня школын духовникше да казачествын окормительже протоиерей Евгений Усков семинарым почын. Чылаштым Кугече пайрем дене саламлен, сай паша лектышым тыланен.

Ончык Рушарня школын пашаж дене палымым ыштеныт. Вес ий тудлан 25 ий темеш. Икымше туныктышо-влак денат палдареныт. Кызыт тиде школыш 43 йоча коштеш. Изирак ден кугурак-влак посна пөлемлаште тунемыт. Изирак-влаклан «Введение в закон Божий», сүретлымаш предметым нангаят, кугурак-влак Тошто ден У Сугыным тунемыт, Храмоведений, Основы христианской нравственности предмет дене палыме лийыт. Рошто, Кугече, Миром кондышо ўдырамаш-влакын кечыштым, Покро пайремым тунемше-влак прихожан-шамыч дене иквереш эртарат. Нуно түрлө постановкым шындат, калыкым куандарат. Кенжежим каныме лагерь омсажым почеш. Лагерьыште йоча-влак черкылан полшат, чайлан эмшудым погат да модын-канен шуктат. Йоча-влак крестный ходыш лектыт,

кажне ийын 18 июлышто преподобный Сергей Радонежскийын юмонаж дене Приволжский посёлко марте каят. Святой верлашкат миен толедат.

Куд ий ончык черке пелен казачествым почмо. Военно-патриотический «Клинок» клубым походный атаман А.Е. Глухов вуйлата. Рушарня школын тунемшыже-влак, кадет радамыш пурен, шашкым пўтыркалаш, армейский ваш пижын да кинжал дене кучедалаш тунемыт, лазертаг модыш дене модыт. Шуко тагасымашыште шке вийыштым тергеныт. Россия да тўнямбал тагасымашлаште сенгышыш лектыныт. Гуманитар польшыым погымаштат кадет ден казак-влак кугу польшыым пуат. Изирак-влак коробкам погаш, машинаш нумалаш погынат. Салтак-влаклан серышым возат, кертмышт семын мемнан воин-шамычын кумылыштым нөлтат. Казак-шамыч гуманитар польшыым Луганскыш, Донецкыш шкеак нангаят. Кадет-влак походыш кошташ йөрлатат, парашют дене төрштылыт. Казачество паша ворагын шогыжо манын, «Покровский хутор» ушемын атаманже Э.В. Кузнецов кугу польшыым пуа.

Черке дене иквереш пашам ыштыме нерген книгагудым вуйлатыше Н.С. Иванова каласкален. Ача-ава лүм дене Н.В. Лебедев, Н.С. Семенова, И.А. Трошина, Л.С. Богданова поро мутым ойленит. Трапезныйыште тутло кочкышым кочмеке, йоча-влак шке мастарлыкыштым ончыктеныт. Нуно уна-влакым Кугече пайрем дене саламленыт, мурым муреныт, кадет-влак шашке дене пўтыркаленыт, бойцовский приемым ончыктеныт. Холлышто верандыме фотосүретан да йоча-влакын пашашт гыч выставке-влак пайрем кумылым эшеат ешареныт.

Семинарыш толшо уна-влак ончыкыжымат кылым кучен илаш пунчалыныт, а нуным шокшын вашлиймыжлан Юмым Шочыктышо Пеш Святой Аван Леведмыже лүмеш черкын настоятельже Евгений ачалан кугу таум ойленит. Юмо тудым арален шогыжо!

«ЧЫНАК ЫЛЫЖ КЫНЕЛЫН!»

Кугу шуматкечын, 15 апрельште, Моско жап дене 14 шагатат 50 минутлан Иерусалимыште Юмын Колоткаже черкыште Суапле тул ылыжын. Уло тўня гыч паломник-влак тудым вашлияш Святой мландышке погынат. Вара Тулым посна авиарейс дене пўтынъ православий тўня мучко шарт.

Москон да уло Российын Святейший Патриарх-ше Кириллын благословитлымыж почеш Андрей Первозванный фондын делегацийжат тушко миен да тиде Суапле тулым Моско олашке конден. Аэропорт гыч вигак Христос Утарышын черкышкыже йўдымсõ патриарший службышко пуртеныт.

Моско аэропортышто Тулым Марий Эл Республикысе представитель-влакат вашлийыныт, Кугече эрдене Епархий управленийыш конденыт. Кастене 5 шагатлан Йошкар-Оласе Благовещенский Кафедральный соборышто митрополит Иоанн паствылан пуэн. Ен-влак сорта ден понарыым чўктеныт, шкаланышт да лишылышт-влаклан куанаш мõнгõ нангаеныт.

Тений Советский район Ушнур селасе святой апостол-влак Петр ден Павел лўмеш черкышкат Суапле тул толын. Прихожан-влак тыгай чудо

лийын кертме нерген шоналтенат огытыл да тиде событийым изин-кугун вученыт. Шўм вургыжын, Кугече тропарь муру почеш лампадкыштым чўктеныт. Чылажат мыланна икымше гана лийын: Кугече йўдымсõ службо, Суапле тул толмаш. Шўмнам куан тич темен. «Христос Ылыж кынелын!» кычкыралмылан, чон юарлен, «Чынак Ылыж кынелын!» манын вашештенна.

КУГЕЧЕ КОНЦЕРТ

Советский район Ушнур селасе святой апостол-влак Петр ден Павел лўмеш черке пеленысе Рушарня школыш коштшо-влак 21 апрельште Вечын кыдалаш школыш концерт дене миеныт.

Эн ончыч ты храмын настоятельже иерей Алексей Тарасов Кугече пайрем дене саламлен, порылыкын осалым сенгымыж нерген ойлен, чылаштан тыныс илышым, еш пиалым тыланен. А йоча-влак «Кõ тиде пõртым чонен?» да «Куш кудалеш кугече меран» сценкым шындыныт, мурым муреныт, почеламут-влакым лудыныт. Кажне номерже шўм-чонышто Христос ылыжмым шижаш утыр да утыр таратен.

Концерт пытымеке, чыла йоча пõлекым налын. Вечын кыдалаш школын туныктышыжо ден пашаенже-влаклан Рушарня школын тунемшыже-влак шке кидышт дене ыштыме сувенирым кучыктеныт.

Вечын кыдалаш школын директоржо Алевтина Юрьевна Мусина вашешышт изи артист-влаклан тамле конфеткым пõлеклен да тыгай мотор концертым ончыктымыштан нунылан да туныктышыштан таум ойлен.

Татьяна ден Олег МИХАЙЛОВМЫТ,
Ушнур черкын прихожанже-влак

Ик рвезе монастырьыш каен да монах лияш үп пүчмө йулам эртен. Ешыштыже тудо ик шочшо гына лийын, сандене ача-аваже чот ойгыреныт. Эргышт шотышто ойым йодаш кумдан палыме старец дек каеныт да өпкелен ойленил: «Ынде мыланна нимолан куанах: ны шешкым она уж, ны уныкана ок лий, мемнан тукумна йөршын йомеш». Нуным лыпландарен, шонгыен күчык да раш вашмутым пуэн:

– Монах – тукумым сөрастарыше вуйшудыш. Кунам айдеме монах лияш үп пүчмө йулам эрта, вес тўняште улшо кандаш тукумжо йывырта. Колымышт деч вара уда верыш логалыныт гын, нунын ўшанышт ешаралтеш, вет ынде уло тукум верч кумалше уло.

Кугече кечын, 1993 ий 18 апрельыште, вучыдымо шучко паша лийын. Тунам Оптин пустыньыште кум еным пуштыныт: иеромонах Василийым да Ферапонт ден Трофим лўман инок-влакым. Кумло ий эртымек, айста нунын нерген порын шарналтена да могай лиймышт нерген тўрлө тыглай историй гоч пален налына.

Иеромонах Василийын (Росляковын) шочмыж годым пуымо лўмжө Игорь Иванович лийын. Тудо 1960 ий 23 декабрьыште Москошто шочын, ончыч тыглай школышто, вара МГУ-со журналист факультетыште тунемын, но тиде профессий дене пашам ыштен огыл. Тунеммыж годымак вўд поло спорт дене кылым кучен, СССР-ын сборныйыштыжо лийын. Европысо тўнямбал ўчашымаште улмыж годым Голландий гыч улшо переводчице ўдыр дене палыме лийын. Ваш серышым возгалаш тўналмыштлан Игорь Росляковым «шпионыш» луктыныт да Канадыште эртыше соревнованийыш колтен огытыл.

МОНАХ – ТУКУМЫМ СӨРАСТАРЫШЕ ВУЙШУДЫШ

Игорьын ойгыжым ужын, историйым туныктышо ўдырамаш тудлан храмыш миен толаш темлен. Самырык ег тудын мутшым колыштын да уло илышыжым Юмо дене ушен. Тудо пенгыде пўтым кучаш тўналын. Кугу ўчашымаш деч ончыч моло-влаклан шылан кочкышым пукшеныт, а тудо шокшо вўдеш лўчыктарыме шемшыдан шўраш дене серлаген. «Эн тўнжө кап куат огыл, а духовный куат лийшаш», – ойлен. «Балтика» лўман виян команде дене пытаргыш матч годым атакыш эн ончыч писын каен, гол почеш голым пуртен.

Архимандрит Иоанн Крестьянкинын темлымыж почеш Игорь спорт деч коранын да монастырьыш каен. Аваже тидлан тореш лийын, мөнгеш пөртылжө манын, обительыш сөрвалаш толын, но эргыже ойырен налме корнышто пенгыдын шоген. Обительыште тудлан тўрлө сомылым ышташ логалын: чоңымо пашам шуктен, кудывечым эрыктен, капка воктен орол олмеш шоген, летописьым возен. Чыла шотышат шкенжым терген. Малыме вержылан раскладушкыш коклопка онгам пыштен, шалатыме тошто черкын кермычше күпчык шотеш лийын. Василий лўм дене үп пүчмө йулам да иеромонах лияш кид пыштыме йулам эртымекше, чапле проповедник лийын, монастырьыште веле огыл, эше икмынар вере служитлен. Ончыч тудо почеламутым шуко возен гын, ынде стихирым – черке мурым – возаш тўналын. Илышыштыже пытаргыш Кугу пўтө годым трапезныйыш кугу пакет дене пурен да ик пөрьен деч йодын: «Тыйын шокшо йымал вургемет уло мо?» – «Уке». – «Кузе тый тыге илет?» Да пакетшым тудлан пуэн. Туштыжо вургем веле огыл, а шапаш мўй да моло арвер лийын. Аваже, Анна Михайловна, эргыжын колымыж деч вара куд ий эртымек, скеат монах постригым Василисса лўм дене эртен.

Инок Трофим (Татарников) 39 ияш лийын. Иркутск областыште шочшо ты енын мирской лўмжө Леонид Иванович улмаш. Тудо күртньыгорно училищым тунем пытарен, машинистлан ыштен. Вара Сахалинысе кол кучышо корабльыш куснен, вич ий тушто тыршен. Тўрлө кундемысе пўртўсын моторлыкшым йөратен ончен, чапле фотосўретым ышташ тўналын да газетлашке колтылын. Тыгак яхт-клубыш коштын, калык ансамбльыште куштен. Чапле кем ургызо лийын, чылан тудлан ургыкташ пуаш тўченыт, сандене молышт паша деч посна кодыныт, тидлан көра мастерской гыч каен. Леонид нимогай паша дечат лўдын огыл: фермыште скотник лийын, пожарныйлан ыштен. Вара чўчўж деке Алтай кундемыш каен, Юмылан ўшанже тушто шочын. Паломник-шамыч дене пырля 1990 ийыште Оптин пустыньыш толын да тышанак кодын. Мастар ег черет дене кушто гына тыршен огыл: ўшкал вўташте, апшаткудышто, унагудышто; тыгак эше тракторым вўден, звонарь лийын. Пашалан иктаж ўзгар ок сите гын, тунамак иктаж-мом йөнештарен моштен. Литургий годым икана изи ўдыр кидшым батарей коклаш чыкен

Инок Трофим

Иеромонах Василий

Инок Ферапонт

да луктын кертын огыл. Кид пуал шинчын, йоча пел шагат утла мўгырен шортын. Тыгай опытыш гыч тудым тўрлō семын утараш тыршенйт, но нимом ыштен кертын огытыл. Трофим ача ончыч Юмын Авам сōрвален, йоча дек лишемын да курчак театр семын ончыктылаш тўналын: меран кешырым тыге кочкеш, пырыс шўргыжым тыге мушкеш. Ёдыр веселангын, шортмыжым чарнен. Могай татыште Трофим ача тудын кидшым мучыштарен кертын, молышт ужынат шуктен огытыл. Илыш опытышо Юмылан да енган служитлаш кўлеш лийын, тудо чылаж верчат Господьлан таум ыштен.

Кумло шым ияш **инок Ферапонтын (Пушкаревын)** мирской лўмжō Владимир Леонидович улмаш. Тудо Новосибирск кундемыште шочын, ПТУ-што тунемын, ончыч лесхозышто, а вара шоферлан пашамыштен. Гитар дене шокташ йōратен, верысе ансамбльыште мурен, каратэ кучедалмаште лектышыже сай лийын. Армей деч вара лесоводлан тунем лекмек, Хабаровск кундемыште егерьлан ыштен, тушто кум ий наре йōршын шкет илен. Вара илышыште ик гана ужмо чўчўж дек Ростов-на-Дону олаш кудалын. Ик палыме ўдырамаш тудлан вес тўнyse илыш нерген каласкален, шкеже клинический колымаш гоч эртен улмаш. Тунам мом чытең лекмыж нерген ойлен да Володялан могай духовный книгама лудаш кўлеш каласен. Тыге Владимир храмыш кошташ да Юмылан ўшанаш тўналын. Паломник семын Оптин пустыньыш миен толмек, монастырьыш каяш шонен пыштен. Рекомендацийым йодаш Ростовысо владыке дек миен, тидлан кōра шонданым мушкешат ямде

улам манын. Монах лияш ўгышылыкшō сита мо манын тергаш шонен, епископ тудлан ты пашамак пуэн.

Оптин пустыньыш Владимирым 1990 ийыште налыныт, ик ий гыч Ферапонт лўм дене инок постригим эртареныт. Тудо трапезныйыште кочкаш шолтен, чылаштым сайын пукшаш тыршен. Полшаш ик самырык трудникым колтеныт. Тыште ыштет гын, эн чаплын кочкаш лиеш шонен, рвезе чылажымат тамлен ончынеже улмаш. «Ме пашаен ден паломник-шамычым пукшышаш улына, кодеш гын, шке кочкына», – каласен тудлан Ферапонт. Ты кечын нунылан кинде да баклажан икра дене серлагаш логалын, молыжо чыла пытен. Ферапонт ачан кидше чылалан уста лийын: кухнышто кучылтмо онгам шкеак сōрастарен ыштен, ончыч нигунам уждымо кўслем ачален, юмогам возышаш онгам да монах-шамычлан четкым ямдылен, пу гыч ыресым пўчкеден луктын. Тыгак чапле звонарь лийын, да чаңым кырымыж годымак тудым пуштыныт.

Колокольнышто нуно тунам инок Трофим дене коктын лийыныт, Господь Иисус Христосын Ыльж кынелмыж нерген увертарен, чаңым йывыртен кыреныт. А Василий ача тыгодым монастырьын скитышкыже Юмын литургийым служитлаш кая улмаш. Чаң йўк трук чарнымым колын, ала-мо уда лийын кайымым умылен, колокольню велыш савырнен ошкылын. Чаң кырыше инок-шамычым пуштшо шучко ең ваштарешыже толын да тудымат кинжал дене шуралтен. Тыге Кугече кечын кум яндар чон Юмо дек курымешлан куснен.

«Простые истории о главном» календарьым кучылтмо

КОМПЬЮТЕР МОДЫШ, ТАМАК ДА УМЫЛЫМАШ НЕРГЕН

Таче лудшына-влаклан священник Виктор Гавришын ийготыш шудымо икшыве дене ача-авалан шкем кузе кучаш кўлмө нерген каласкалымыжым лудаш темлена. Виктор ача 1985 ийыште Моско областьысе Орехово-Зуево районын Малая Дубна посёлкыштыжо шочын. Коломенский духовный семинарийым тунем лектын. 2006 ийыште диакон саныш, а вес ийынже священникыш кид пыштыме йўлам эртен. Кызыт Моско областьысе Талдом олаште Михаил Архангел лўмеш черкыште служитла. Пелашыж ден коктын кум йочам куштат.

Иктаж ныл ий ончыч ик прихожанкем толынат, ойла:

– Бачышка, эргым мыйым йоршын огеш колышт. Коргышкыжө ия пурен шинчын! Тудым Сергиев Посадыш нангаяш благословитле. Тек Герман ача коргыж гыч ияш поктен луктеш.

Тунам эше Герман ача (Чесноков) ила ыле. Тудо Сергиев Посад олаште верланыше Троице-Сергиев лаврыште служитлен, айдемын коргыж гыч осал шўлышым поктен луктын кертмыж дене элыштына чапланен.

– Мо лийын? – йодам прихожанкем деч. А эргыжым мый палем, изиж годым Рушарня школышкынат коштын. Аваже тудым шкетын кушта.

– Кузе мо лийын? Ойым огеш колышт, мый денем вурседылеш, черкыш ынеж кошт, эре компьютер дене модын шинча. А икана кевыт шенгелне йолташыже-влак дене тамакым шупшын шогымыжым шке шинчам дене ужим. Коргышкыжө ия пуренак.

– Изешлан чыталтыза, – лыпландараш тыршем ўдырамашым. – Эргыда тендам огеш колышт, маныда? Мыняр ияш тудо?

– Латкумыт.

Латкумыт тугеже? Латкум ий – тиде ийготыш шудымо жап. Ты пагытыште капкыл вашталтеш, уто гормон лектеш, айдеме илышыште шке вержым кычалаш тўналеш. Ешыште ача укем шотыш налаш гын, тыге каласыман: тудын ончен тунемаш лийше пўрєнгеже уке, сандене чылажымат тамлен ончынеже. Тыгай койышыжо мыланна огеш келше гынат, но умылаш лийше.

– Те эргыда дене шинчын кутыренда? – йодам.

– Тудо мый денем ок муллане, мылам нимом ок ойло.

– А те пырля иктаж-могай фильмым ончеда? Кангашеда?

– Тудо тугай кином гына онча, кушто кредалыт, лўйкалат, пуштедат, кушто тўрлө монстр-шамыч кудалыштыт.

– Паледа, кызыт Marvel серий гыч фильм-влак

улыт. Теве энгыремыш айдеме (человек-паук) нерген фильм пеш поро. «Железный человек» да монь. Мўнгыштыда пырля шинчын ончыза.

– Мом ойлыштыда, бачышка? Мылам тыгай кино-влак онгай огытыл.

– Конешне онгай огытыл. Эргыланда мо келша – тудо тыланда онгай огыл. А молан тугеже тыланда мо келшыме эргыланда келшышаш манын шонеда? Шкеже эргыланда келшаш нимом огыда ыште.

– Бачышка, ала туддене те кутырен ончеда?

– Пеш онгай улыдас. Мый декем икшывыдам конден колтеда, мый туддене кутыралтем, кертмем семын туныктен ойлем да тудыжо вигак вашталтеш манын шонеда мо? Йўра, кондыза. Мый мутланем, но тунамак поро да тыматле лиеш манын ом ўшандаре.

Рвезе мыйым пала, сандене гына толаш келшен. Тольо. Ме туддене иктаж кок шагат тўрлө нерген мутланен шинчышна. Тудат аваже ўмбаке вуйым шие. Аваже тудым йоршеш огеш кол, шкенжынымак ышта, воспитатель улмыжым ончыктынеже, нимом ышташ ок пу, телефоным шупшын налеш. Ўчим ышташ манын, тудо тунеммымат чарнен, оценкыжат шўкшемыныт. Ме содыки туддене ик ойыш шуна, да мый темлышым:

– Аватынкумылжым ит волто. Южгунамже тудо йонгылыш лиеш. Чын, тудым колыштмет ок шу, но могошат, туддене ит вурседыл, ит ўчае. Аватым умылаш лиеш, тудо вет тыйын верч тургыжлана, сайын тунем манын шона. Пашаштыжат ноя, сурт сомылкамат шкетланже ышташ перна.

Ме туддене тамакым шупшмо шотыштат мутланышна. Чыла рвезе-шамыч шупшын онченыт, ик тудо веле кодын, сандене шупшын ончен.

– Кузе те, рвезе-шамыч, ойлаш йўратеда: тиде «круто»? «Круто» палет кунам? Кунам тый турникыште капетым иктаж коло гана нўлтал кертат, кунам тагасымаште молым ончылтен куржат – теве тиде «круто»? А молын семын тыглай але электрон тамакым шупшат, тазалыкетым лунчыртышо аярым коргышкет нелат – тиде тыйын вольык семын кўтўш ушныметым ончыкта.

Рвезе ўмбакем шымленрак ончале. Умылыш, шонем. Вара ме аваже дене ик жап мутланышна.

– Ме эргыда дене кутырен келшышна: вес рушарнян тудо черкыш службыш толеш. Сулыкым касараш, Пырчесым подылаш ида виешле тудым, тек тыглай колышт шога. А службо деч вара иктаж кафеш кайыза, мом кочмыжо шуэш – тудым налын пуыза. Эргыдам куандарыза. Ну, шкаландат мом-гынат налза.

Прихожанкем мыйым ўрынрак ончале, но мом темлымем тудо шуктен. Тиддеч вара эрге ден ава кокласе кыл изиш лывыргыш, но ты ешлан эше шуко пашам ышташ логале. Кызыт тиде рвезе латшым ияш, 11-ше классым тунем пытара. Аважын чытышыжым кызытат южгунам терга. Туге гынат ончычыла «Вресемат кудаш кудалтем, Юмыж дечат корангам» манын аваже ўмбаке огеш кычкыре. Молан манаш гын аваже эре Юмо лўм дене вурсен. А рвезе ваштареш шогалын: «Мыйым Юмо дене лўдыктылат гын, тугеже мый Юмыж дечат корангам! Ок кўл мылам Юмет!» А кызыт тудо ойыраш тунемым: аван кумылжо – тиде икте, а Юмын кумылжо – тиде весе.

Сандене ача-авалан тыгай темлымашем лиеш: шочшыда ойым колыштшо, сайын тунемше, ушаншотан айдеме лийын кушшо манын, тудым Юмо дене ида лўдыктыл, а шкендам, шке койышдам ўрдыж гыч ончалза, йочада дене кылым муын моштыза. А Юмо нигўм ок кодо, чылаланнат полша.

ЧЫЛАЖЛАНАТ ЮМЫЛАН ТАУ!

**Күкшө капан, суремше ұпан шонгыен
Ф.М. Махов чўчкыдын ойлен:**

– Юмо уло, мый тидлан чот ўшанем.

Федор Михайловичын самырыкше годым чыла школ ден институтлаште «Юмо уке» манын туныктеныт, Юмылан ўшаныше еным ораде але илыш деч почеш кодшылан шотленыт. Федор Маховын Юмылан ўшанжым илышыштыже лийше ик лўдыкшө случай пентгыдемден.

Моско кундемыште илыше ты пўрѐн теле кастене Пехорка энгер гоч мўнгыжў вашкен. Теле кече кўчык, вашке пычкемышалтын, йол йымалне корным ужаш лийын огыл. Энгер покшелнырак тудо вўдвакыш волен каен. Тушто вер пеш келге улмаш, эсогыл кенезым йўштылмў годымат шагал ен пундашым шымлен ончаш тоштын.

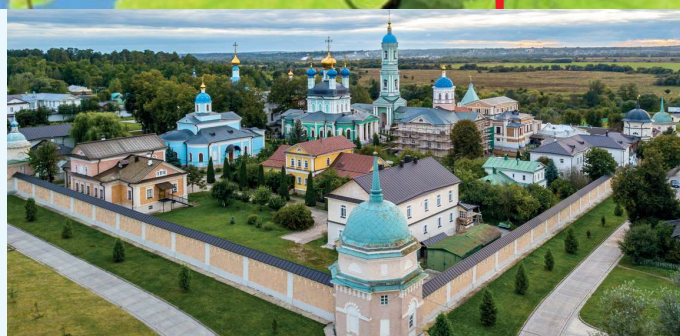
Федорым вўдйогын тыманмеш ий йымаке шупшылын, туштыжо эшеат пычкемыш улмаш. Пуренгайме рожым уэш муаш манын, тудо ияш тўчен, тыгодым кўжгў иеш вуйжым чот перен. Утаралташ нимогай ўшанже кодын огыл. Тунам Федор чон йўсын кычкыралын:

– Юмо, Тый чынжымак улат гын, полшо мыланем! Утаре!

Тудо тыге умша дене огыл, а ушыж дене уло кертмын пачаш-пачаш сўрвален. Тунам ий йымалне вўд волгалтын, пуйто эр ўжара шарлен.

– Нигўм ужын омыл гынат, волгыдо мый декаем койын лишемын. Ала-могай вий ўпем гыч кучен да шупшылын. Ий тўрыш кузе лектын вочем шкежат ом пале: ала Юмо Шкеак, ала Тудын Суксыжо тыге утарен. Кынелаш тоштде, лўдыкшў вер деч торлаш манын, мый ончыч нушкын каенам, вара кынел шогалынам да ошкылынам. Нўрышў пальтоэм неле лийын гынат, мўнггў миен шумеш тунарак кылмен шуктен омыл. Тидын деч вара кеч-кў кеч-мом ойлен гынат, Юмылан ўшанымашем нигў пытарен кертын огыл. А кузе уке гын, Юмо ок лий гын, тыгай верыште мыйым кў утара ыле? Чылажланат Юмылан тау!

«Юмын ўрыктарыше пашаже-шамыч»
(«Чудеса Божи») книга гыч

Юмылан ўшаныше-влак 2023 ийыште Российысе святыне-влаклан угыч кумалаш каен кертыт. «Елеон» служба тенй май-июнлан тыгай корным палемда:

18 - 21 МАЙ

Оптин Пустыньыш, акше – 5500 тенге да утларак.

18 майыште 15.00 шагатлан Йошкар-Ола гыч лектын кудалыт.

19 майыште Оптин Пустыньыш миен шуыт. Литургийыште лийыт. Экскурсий дене коштыт.

Памашыш миен толыт. Кастене службышто шогат. Кас кочкышым ыштат. Тыштак малаш кодыт.

20 майыште Литургийыште лийыт. Клыково ден Шамординош каят. Тушеч – Йошкар-Олаш.

21 май эрдене Йошкар-Олаш толын шуыт.

9 - 12 ИЮНЬ

Сергиев Посад – Моско (Матрона деке), акше – 4700 тенге да утларак.

09 июнышто 18.00 шагатлан Йошкар-Ола гыч лектын кудалыт.

10 июнышто Москош миен шуыт. Матрона деке пурат. Елоховский соборын трапезныйыштыже

кочкыт, Патриот паркыште лийыт. Храм мучко экскурсий дене коштыт. Хотьковош кудалыт.

Покровский монастырьыште лийыт. Сергиев Посадыш кудалыт. Кас кочкышым

кочкыт. Тыштак малат.

11 июнышто Лаврыште Литургийыште лийыт. Яра жап. Кечывал кочкыш. Махраш каят. Свято-

Троицкий Стефано-Махрицкий монастырьыште лийыт. Кас службышто шогат. Кас кочкыш деч

вара Йошкар-Олаш тарванат.

12 июнь эрдене Йошкар-Олаш толын шуыт.

17 ИЮНЬ

Озан. Раиф монастырь, акше – 1700 тенге да утларак.

17 июнышто 06.00 шагатлан Йошкар-Ола гыч лектын кудалыт.

Кремльыште, Озан монастырьыште, Петропавловский соборышто, Зилантов монастырьыште

лийыт. Раифыш кудалыт.

23-25 ИЮНЬ

Дивеево – Арзамас, акше – 3000 тенге да утларак.

23 июнышто 20.00 шагатлан Йошкар-Ола гыч лектын кудалыт.

24 июнышто Литургийыште лийыт. Кечывал кочкыш деч вара памашыш каят. Арзамасыш

кудалыт. Кас службым шогат. Йошкар-Олаш тарванат.

25 июнышто эрдене Йошкар-Олаш толын шуыт.

9 МАЙ –
СЕНЫМАШ КЕЧЕ

ОКМАК ЙЫВАН ИДА ЛИЙ

Кеч-мынаре ий эрта гынат, кумда элна 9 майым эре шўм вургыж вучаш тўналеш. Вет тиде кечын ме пеш куанле пайремым, Сенымаш кечым, палемдена. Калыкын пиалан илышыжым 1941 ий 22 июньышто тўналше Кугу Отечественный сар лугыч ыштен, кажне суртышко керылт пурен, умылтарен моштыдымо ойгым конден. Ныл ий шуйнышо тиде ойгым чытен лекташ да шучко фашизм сенгаш мыланна Юмылан ўшанымына полшен. Сар пасуштат, тылыштат уло чон дене кумалше-влакклан Господь эре полшен. Тыгай чудыжо сар жапыште пеш шуко лийын. Теве сар корным эртыше Николай Мельниковын каласкалымыже:

«1941 ий ноябрьыште Курск ола воктенысе чот кугу кредалмаште мыламат лияш логалын. Уло вийнам пыштен, фашист-влак ваштареш шогенна гынат, нуным чактарен кертын огынал. Ме авыралтна. Тунам ўмбакына пуля йўр йўрын, манаш лиеш. Мланде снаряд да самолет-влакын кышкыме бомбышт пудешталтме дене чытырен, ик тичмаш вержат кодын огыл. Йырваш когар пуш, шикш – нимо ок кой, а пудештмаш да пуля шўшкымō йўк пылыш чарым налыныт. Мылам тамыкыш логалмем гай чучын. Ешартышыжлан тыгыде йўр йўрын, а касвелеш лум возо.

Тиде бойышто однополчанинем-влак кокла гыч ятырынже сусыргеныт, контузитлалтыныт, а тиддечат шукужо Курск мландеш курымешлан кодыныт. Илыше кодшыжо-влак, нойышо, шужышо, нōрен, лавырген пытыше да кумыл вошышо, чодыра коклаш шылаш тōченна. Келгышкырак пурен шумекем, мыят шкем гаяк салтак-влак деке миен тўкнышым. Тыгайже латкум ең погынышна. Коклаштына ик командир улмаш. Тудо Новосибирск ола гыч лийын. Пычкемышалтмеке, эшеат чот йўкшемдыш. Фашист-влак мемнам ынышт шеклане манын, тулым ылыжташ тоштын огынал. Тунам туге чучын: пуля деч огыл гын, шыже йўштеш кылмен колаңа. Трук командир йўкшым пуыш:

- Йолташ-влак, кō иктаж молитвам пала?
- Мый палем, – манам.
- Лўмет кузе? – йодо командир.

– Николай.
– А мый – Георгий. Тугеже мемнан дене пырля чудым ыштыше кок святойын суксыжо-влак улыт. Айда Юмым сōрвалена.

Могай молитвам палена, командир дене коктын чыла лудынна. Молыжат почешна ойленыт. Кō шоген, кō сукен шинчын, кō ең дене пырля илышыштыже икымше гана онжым ыреслен. Кумалмына дене пычкемыш лиймымат шижын огынал.

Трук мўндырнат огыл, кожерла коклаште, изи тул койылалтыш. Ме писын тушко тарванышна. Ончылнына изи пōрт шоген, окнаж гыч ўстембалне шогышо керосин лампе койын. Тўкалтышна. Омсам мыланна шонго кугыза почо. «Верысе чодыра оза дыр», – шоналтышнат, икте-весынам шенгын, пурен кайышна. Пōрт кōргым шокшын олтен ырыктыме. «Тендам сийлаш нимо дене. Шолтымо вўд ден сукарам гына темлен кертам», – мане кугыза. Озан сийжым пурлмеке, ме тудын шарен ямдылыме олым шартышыш пызнен вочна, ырымына дене пеш вашке мален колтенна.

Эрдене помыжалтна – ўрмаш! Ме чыланат тентгече кастене Юмым сōрвалыме верыштынак киена! Йырна нимогай пōртат, нимогай кугызат уке. Командирна, Юмын чудым ыштымышлан тауштен, кече лекме могырышкыла кум гана вуйжым савен кумале. Вара мемнан деке савырныш да каласыш:

– Ну, йолташ-влак, ончыкыжым родыжым палыдыме окмак Йыван ида лий, Юмым ида мондо, ўмырда кўрылтмеш икте-весыда верч Юмылан кумалза.

Тудын ойжым ме кокымшо товатлыме мут семын ушышкына пыштышна.

Тиддеч вара командир планшетшым лукто. Кече волгыдышто шкаланна корным палемдышна да, оружий-влакын мўгырымыштым колыштын, шкенан-шамыч велке, Полтавышкыла, тарванышна. Тыге ме Юмын полшымыж дене утаралт кодна».

Б.А. Костинын «На подвиг с верой православной» книгаж гыч

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

- пицца с растит. маслом	- разрешение на вино
- пицца без растительного масла	- воздержание от пищи
- разрешение на рыбу	- сплошные седмицы
- скоромная пища без мяса	- постные дни
- разрешение на икру	- особое поминовение усопших

2 – Москосо поро пиалан Матрона аванан кечыже.
 3 – Святитель Николай Сербскийын кечыже.
 6 – Кугун орланыше Георгий Победоносцын кечыже.
 Юмын Аван Иверский иконыжын кечыже.
 9 – Сарыште колышо салтак-влакым уштымыш. Святитель

МАЙ. ЧЕРКЕ ПАЙРЕМ

Стефан Великопермскийын кечыже.
 13 – Апостол Иаков Заведеевын да святитель Игнатий Брянчаниновын кечышт.
 14 – Юмын Аван Царевококшайский «Мироносицкий» иконыжын кечыже.
 15 – Благоверный князь-влак Борис ден Глебын кечышт.
 16 – Преподобный Феодосий Киево-Печерскийын кечыже.
 18 – Юмын Аван «Йуын пытарыдыме Чаше» («Неупиваемая Чаша») иконыжын кечыже.
 21 – Апостол да евангелист Иоанн Богословын кечыже.

22 – Святитель Николай Чудотворецын кечыже.
 24 – Апостол-влак дене төр улшо, славян калык-влакым туныктышо Мефодий ден Кириллын кечышт. Москон да уло Русьын Святейший Патриархше Кириллын святойжын кечыже.
 25 – Господьын Пылпомышко Чапландаралт нөлталтмыже. Москон да уло Российын патриархше Ермогенын, чудым ыштыше священномученикын, кечыже.
 31 – Тўнямбал шым Погынышто лийше святой ача-влакым шарныме кече.

ВОЛЖСК ОЛА – МОРКО КРЕСТНЫЙ ХОДЫН РАДАМЖЕ

14 май, рушарня – Волжск ола – Купсола (Эмеково),
 15 май, шочмо – Купсола (Эмеково) – Исменца,
 16 май, кушкыжмо – Исменца – Звенигово ола,
 17 май, вўргече – Звенигово ола – Чакмарий,
 18 май, изарня – Чакмарий – Кужмара,
 19 май, кугарня – Кужмара – Красногорский поселко,
 20 май, шуматкече – Красногорский поселко, Озерки, Шигаково, Шоленгер,
 21 май, рушарня – Шоленгер – Мочалище,
 22 май, шочмо – Мочалище (*Молебен*) – Керебеляк,
 23 май, кушкыжмо – Керебеляк (*Литургий*) – Октябрьский поселко (Керебеляк, Филиппсола, Чингансола, Октябрьский),
 24 май, вўргече – Октябрьский поселко (*Литургий*) – Кўчыкэнгер (Ердўр, Эгерсола, Элкэнгер, Кўчыкэнгер),
 25 май, изарня – Кўчыкэнгер – Ильинский (Кўчыкэнгер, Вончўмбал, Никольский, Ильинский),
 26 май, кугарня – Ильинский – Мушерань (Ильинский, Кугу Шўргө, Изи Ярамарий, Мушерань),
 27 май, шуматкече – Мушерань (*Литургий*) – Вончидўр (Осипсола, Мызэнгер, Вончидўр),
 28 май, рушарня – Вончидўр (*Молебен*) – Арын (Вончидўр, Коркатово, Арын),

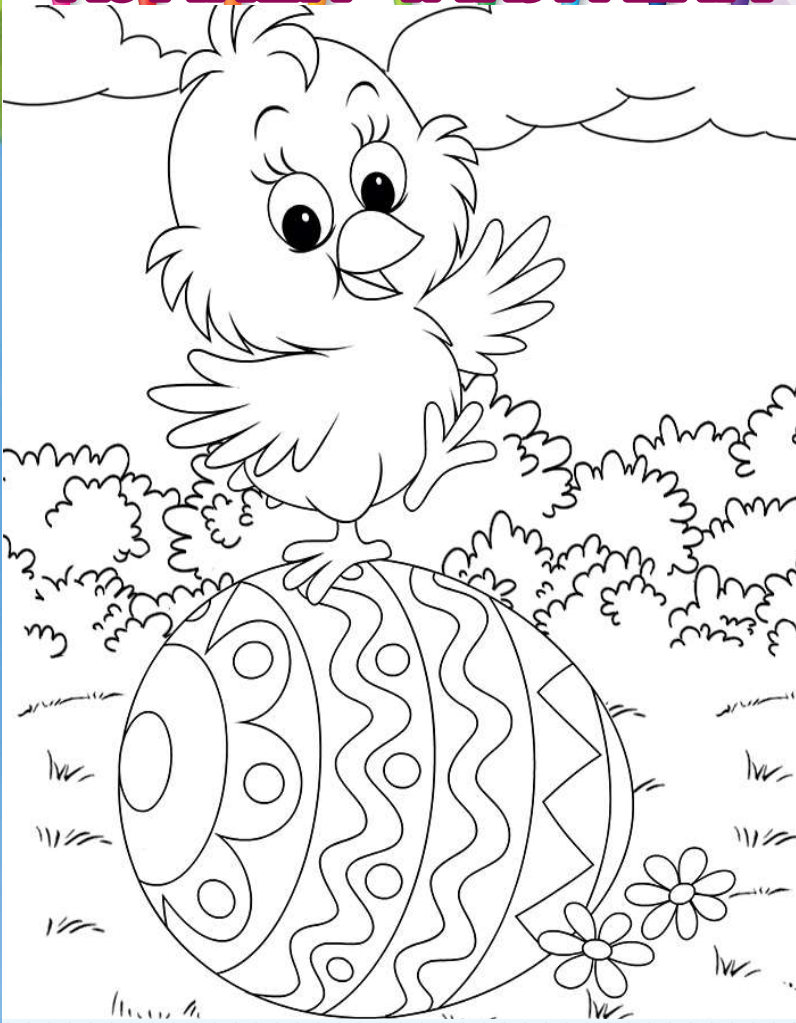

29 май, шочмо – Арын (*Литургий*) – Азьял (Чавайнур, Изи - Корамас, Б. - Кулеял, Азьял),
 30 май, кушкыжмо – Азьял (*Литургий*) – Морко поселко (Азьял, Кугу Шале, Тыгыде Морко, Новая, Морко),
 31 май, вўргече – Морко поселко (*Литургий*) – Волаксола (Морко, Руш-Родо, Кожляял, Изи Кожляял, Чижкан, Смычка, Волаксола),
 1 июнь, изарня – Волаксола (*Литургий*) – Изи Кугунур (Волаксола, Чодра-Сола, Зеленогорск, Весшўргө, Изи Кугунур),
 2 июнь, кугарня – Изи Кугунур (*Литургий*).

Туныктышо ош кагаз лаштыкеш кугу шем тамгам сўретлен да тиде лаштыкым тунемшыже-влаклан ончыктен.
 – Иоча-влак, те мом ужыда?
 – Тамгам, – вашештен ик тунемше.
 – Шем тамгам, – весе ешарен.
 – Кугу шем тамгам, – рашемден кумшо.
 – Тау, йоча-влак. Те чыланат шем тамгам гына ужында, а кугу ош кагазым ниго шекланен огыл.
 Теве тыгак илышыштат: ме айдемым тудын тыгыде ситыдымашыж дене аклаш вашкена, а сай пашажым огына уж.

КУАНЕН ЧИЯЛТЕНА

ЙЎКЕМ ЙЫРВАШ ШЕРГЫЛТШЕ!

Эрден эрак мый, кынелын,
 Кухньышко вигак вашкем.
 Авам муным чиялталын,
 Кулич пуш йырваш шарлен.
 – Поро эр, – оила авамже. –
 Ала муным тый кочнет?
 Тый улат эше изи пеш,
 Кочкаш лиеш тыланет.
 Авамлан пуэм вашмутым:
 – Тый ит ончо ийготем.
 Вет мыят кугу ен семын
 Лач Кугечыште кочнем!
 – Тыят кушкынат улмашын? –
 Авам порын шыргыжеш. –
 Пырля черкышке тугеже
 Миет йўдым мемнан ден?
 Вигак кумылем нўлталте.
 Христос Ылыж кынелмек,
 Чыламат сенен йонгалтше
 Мыйын йўк, йырваш шарлен!

Лидия АЛПАЕВА, Юлсер кундем

Жапда поро лийже. Каласыза, пожалуйста, айдеме Кугече деч вара нылле кече коклаште кола гын, тудо райыш логалеш мо? Эше айдеме Юмылан чот ўшанен да черкыш коштын илен гын, тудын чыла сулыкшо вигак касаралтеш манын ойлат. Тиде чын мо?

Галина, Йошкар-Ола

Салам лийже, Галина. Айдемын колымо жапше ден сулыкым касарымаш коклаште нимогай кыл уке. Юмылан ўшаныше айдеме Кугече деч вара нылле кече коклаште Юмын кидыш каен гын, тугеже тудо сай айдеме лийын манын кертына. А сулыкшым касараш тудлан те ондакрак полшышаш улыда ыле. Колымекыже, ныллыже марте кажне кечын «Колышо-влак верч лудаш келыштарыме псалтирьым» лудса. Тыгай книга рушлат, марлат уло. Юмо аралыже тендам!

"ШЎМ-ЧОН ИЗОЛЫК" МАРИЙ ПРАВОСЛАВНЫЙ ЖУРНАЛ
Учредитель: "Руш Православный Черкын Йошкар-Оласе да Марий Элысе епархийже (Московский Патриархат)" религиозный организаций.

Журнал зарегистрирован Управлением Федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по Республике Марий Эл, свидетельство о регистрации ПИ № ТУ 12-0164 от 12 декабря 2013 года.

Тираж: 1500 экз. Формат - А-4-12.

Журнал лекме жап - 10.05.2023 ий.

0+ - знак информационной продукции согласно ФЗ от 29.12.2010 г. №436-ФЗ.

Журналым редакцийште погымо да верстатлыме, «Куранты» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Адресше: 429029, Татарстан, Казань, Сибирский тракт урем, 34, 14 корпус, 42-шо пўлем.

Редакцийын да издательын адресышт: 424000, Йошкар-Ола, Вознесенский урем, 81, 224-ше пўлем.

Тел.: (88362) 45-39-54.

E-mail: marlagazet@mail.ru

Тўнг редактор: Н.В. Чузаев (протоиерей).

Редакционный совет: И.А. Сапаев, Д.В. Смирнов, А.Н. Таныгина, А.П. Чемякова, А.В. Эманова.

Компьютер дене келыштарыше: Д.В. Смирнов.

Ак - кутырен келшыме почеш. Авторын да редакцийын шоньмашышт тўрлў лийын кертыт. Серыш-влак мўнгеш огыт колталт.

**РЕДАКЦИЙ ЙОДЕШ: ЖУРНАЛЫМ ШАЛА
 КЫШКЫЛТАШ ОГЫЛ. ЛУДЫНАТ - ВЕСЫЛАН ПУ!**